

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 4887/2022

Τίτλος

**1^η Προκήρυξη «Καθεστώς Περιοχών Ειδικής Ενίσχυσης»
(ΦΕΚ 3306/27.06.2025)**

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος καθεστώτος είναι η ενίσχυση των επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται σε α) παραμεθόριες περιφερειακές ενότητες που βρίσκονται στα Βόρεια σύνορα της χώρας και β) σε περιοχές που το κατά κεφαλή Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (Α.Ε.Π.) ανέρχεται στο 70% του ετήσιου της χώρας ή εντοπίζεται πληθυσμιακή συρρίκνωση λόγω των δυσμενών οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2025 ανέρχεται σε **150.000.000** ευρώ, εκ των οποίων 75.000.000 ευρώ αφορούν το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Τα λοιπά 75.000.000 ευρώ αφορούν τα είδη ενίσχυσης της επιχορήγησης, της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Δικαιούχοι

Δικαιούχοι των ενισχύσεων, που χορηγούνται με βάση το παρόν καθεστώς, είναι οι φορείς επενδύσεων που θα υλοποιηθούν σε μία από τις παρακάτω περιφερειακές ενότητες:

1. Λέσβου – Λήμνου,
2. Ικαρίας – Σάμου,
3. Χίου,
4. Έβρου,
5. Ξάνθης,
6. Ροδόπης,
7. Δράμας,
8. Κιλκίς,
9. Πιερίας,
10. Σερρών,
11. Φλώρινας,
12. Γρεβενών,
13. Καστοριάς,
14. Ιωαννίνων,
15. Θεσπρωτίας,
16. Άρτας,
17. Πρεβέζης,
18. Καρδίτσας,
19. Τρικάλων,
20. Μαγνησίας,
21. Λάρισας,

22. Ηλείας,
23. Ευρυτανίας,
24. Φωκίδας και
25. Νησιά Νότιου Αιγαίου (Κάσος, Μεγίστη, Χάλκη, Σύμη, Νίσυρος, Ψέριμος, Τήλος, Λειψοί και Αγαθονήσι)

Οι φορείς της ενίσχυσης, μπορούν να έχουν μια από τις ακόλουθες μορφές :

α. Εμπορική εταιρεία,

β. Συνεταιρισμός,

γ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (Ο.Π.), Αστικοί Συνεταιρισμοί, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (Α.Ε.Σ.),

δ. υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,

ε. κοινοπραξίες που ασκούν εμπορική δραστηριότητα,

στ. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, υπό προϋποθέσεις (περιγράφονται στο Άρθρο 13 του ΦΕΚ 3306/27.06.2025)

Βασική προϋπόθεση υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων είναι να είναι **ολοκληρωμένα** και να έχουν **χαρακτήρα αρχικής επένδυσης**.

Ως αρχική επένδυση θεωρούνται τα κάτωθι:

- α) δημιουργία νέας εγκατάστασης (νέας μονάδας)
- β) επέκταση της παραγωγικής ικανότητας υφιστάμενης εγκατάστασης (μονάδας)
- γ) διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ ή υπηρεσίες που δεν έχουν παρασχεθεί από αυτή
- δ) θεμελιώδη αλλαγή στη συνολική παραγωγική διαδικασία υφιστάμενης μονάδας

Δεν συνιστούν αρχική επένδυση οι **επενδύσεις αντικατάστασης εξοπλισμού** και η **απόκτηση μετοχών άλλης επιχείρησης** και ως εκ τούτου οι σχετικές δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες.

Στο παρόν καθεστώς **ενισχύονται δραστηριότητες** όπως:

- a) μεταποίηση γεωργικών προϊόντων από την οποία δεν προκύπτει γεωργικό προϊόν
- b) μεταποίηση - logistics
- c) τουρισμός (αποκλειστικά στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Σαμοθράκη και στα επιλέξιμα νησιά του Νοτίου Αιγαίου)

Αναλυτικά, οι περιορισμοί που αφορούν τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια, αναφέρονται στο Άρθρο 5 του σχετικού ΦΕΚ 3306/27.06.2025.

Προϋπολογισμός & ποσοστό χρηματοδότησης

Το **ελάχιστο** ύψος του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου ανέρχεται στο ποσό των **δύο (2) εκατομμυρίων (2.000.000€) ευρώ**.

Κάθε φορέας συμμετέχει στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου **είτε με ίδια κεφάλαια, είτε με εξωτερική χρηματοδότηση (είτε με συνδυασμό αυτών)**.

Στο **25%** του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου **δεν** πρέπει να περιλαμβάνεται κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή.

Το **ποσό των ενισχύσεων** που χορηγείται σε κάθε επενδυτικό σχέδιο **δεν υπερβαίνει το όριο των 20.000.000 ευρώ**.

Αναλυτικά, οι περιορισμοί ως προς τα ανώτατα ποσά χορηγούμενων ενισχύσεων, αναφέρονται στο Άρθρο 12 του σχετικού ΦΕΚ 3306/27.06.2025.

Είδη ενισχύσεων - κινήτρων:

- **Φορολογική απαλλαγή**, που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών.
- **Επιχορήγηση**, η οποία συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου και προσδιορίζεται ως ποσοστό αυτών.
Το παρόν κίνητρο δεν ισχύει για τις μεγάλες επιχειρήσεις.
- **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing)**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης η οποία συνάπτεται για την απόκτηση καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων παρέχονται **μεμονωμένα ή συνδυαστικά**.

- **Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης**, η οποία συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο μέρους του μισθολογικού κόστους.

Το ανωτέρω είδος ενίσχυσης παρέχεται **αυτοτελώς και μόνο για τις δαπάνες του μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας**.

- **Κίνητρο ταχείας δανειοδότησης**

Κάθε απαιτούμενη άδεια ή έγκριση για την εκτέλεση έργων, την εγκατάσταση ή τη λειτουργία επενδύσεων του παρόντος καθεστώτος, συμπεριλαμβανομένων των χωροταξικών αδειών, **εκδίδεται εντός δύο (2) μηνών** από την υποβολή **πλήρους φακέλου για κάθε απαιτούμενη άδεια ή έγκριση** στη Γενική Διεύθυνση Αναπτυξιακών Νόμων και Άμεσων Ξένων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης,.

Ένταση ενισχύσεων:

- I. **Δαπάνες εντός περιφερειακών ενισχύσεων**, ενισχύονται σύμφωνα με τα ποσοστά του Χάρτη Περιφερειακών ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.) 2022 - 2027 και αναλόγως του μεγέθους της επιχείρησης ως εξής:

Είδος Ενίσχυσης - Μέγεθος επιχ/σης	Επιχορήγηση	Φορολογική απαλλαγή	Επιδότηση leasing	Επιδότηση κόστους δημιουργούμενης απασχόλησης
Μικρές - πολύ μικρές & μεσαίες	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 100% του Χ.Π.Ε.
Μεγάλες	Όχι	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.	Ναι στο 80% του Χ.Π.Ε.

- **Αυξημένες εντάσεις ενίσχυσης**, δικαιούνται τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε ειδικές περιοχές, όπως νησιά με πληθυσμό < των 3.100 κατοίκων, ορεινές περιοχές, περιοχές σε απόσταση < 30 km από τα σύνορα, σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα όπως και επενδυτικά σχέδια που αφορούν σε επαναλειτουργία βιομηχανικών μονάδων (επιχειρηματικών εγκαταστάσεων) που έχουν παύσει τη λειτουργία τους.

- II. **Δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων** ενισχύονται με αυτοτελή ποσοστά αναλόγως του είδους τους και του άρθρου του κανονιστικού πλαισίου στο οποίο υπάγονται.

Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες που ενισχύονται στα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια του παρόντος καθεστώτος του **Αναπτυξιακού Νόμου** είναι οι ακόλουθες:

1. Επιλέξιμες δαπάνες Περιφερειακών ενισχύσεων:

α. Επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού και συγκεκριμένα δαπάνες για:

αα. Την κατασκευή, την επέκταση και τον εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων, ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτιρίων, καθώς και διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου.

Οι δαπάνες αυτές αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν:

- το σαράντα πέντε τοις εκατό **(45%)**
- το εβδομήντα τοις εκατό **(70%)** για τα επενδυτικά σχέδια των Υπηρεσιών μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics - ΚΑΔ: 52.29.19.03)
- το ογδόντα τοις εκατό **(80%)** για τα επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται σε κτίρια τα οποία είναι χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα
- το εξήντα τοις εκατό **(60%)** για τα επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού

αβ. Την αγορά του συνόλου ή και μέρους των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού, όπως κτίρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός επιχειρηματικής εγκατάστασης, που έχει κλείσει (έχει παύσει τη λειτουργία της), υπό προϋποθέσεις (περιγράφονται στο Άρθρο 6 του ΦΕΚ 3306 /27.06.2025)

αγ. Την αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.

αδ. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, του οποίου αποκτάται η χρήση.

αε. Τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων που δεν αφορούν σε κτίρια, και μηχανολογικών εγκαταστάσεων,

αζ. Τις δαπάνες για τη διασφάλιση προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία

β. Επενδυτικές δαπάνες σε άυλα στοιχεία ενεργητικού, και συγκεκριμένα δαπάνες για:

βα. Τη μεταφορά τεχνολογίας, μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων,

ββ. συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης υπό προϋποθέσεις (περιγράφονται στο Άρθρο 6 του ΦΕΚ 3306/27.06.2025)

Για τις **μεγάλες επιχειρήσεις**, οι ενισχυόμενες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των ενισχυόμενων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων.

Για τις **ΜμΕ** το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο πενήντα τοις εκατό (50%).

γ. Το μισθολογικό κόστος των νέων θέσεων εργασίας, που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της πραγματοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, υπολογίζεται για δύο (2) έτη από τη δημιουργία κάθε θέσης, υπό προϋποθέσεις (περιγράφονται στο Άρθρο 6 του ΦΕΚ 3306 /27.06.2025

2. Επιλέξιμες δαπάνες εκτός Περιφερειακών ενισχύσεων:

- α) Δαπάνες για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜμΕ
- β) Δαπάνες για μέτρα ενεργειακής απόδοσης, εκτός από μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια
- γ) Δαπάνες για την εξυγίανση περιβαλλοντικής ζημίας, την αποκατάσταση φυσικών οικοτόπων και οικοσυστημάτων
- δ) Δαπάνες για την αποδοτική χρήση των πόρων και για τη στήριξη της μετάβασης προς την κυκλική οικονομία
- ε) δαπάνες για επαγγελματική κατάρτιση και επανεκπαίδευση των εργαζομένων
- στ) δαπάνες για καινοτομία στις ΜμΕ
- ζ) δαπάνες για διαδικαστική και οργανωτική καινοτομία για ΜμΕ και Μεγάλες Επιχειρήσεις
- η) δαπάνες για τη συμπαραγωγή ενέργειας υψηλής απόδοσης από Α.Π.Ε.

3. Μη επιλέξιμες δαπάνες

Εξαιρούνται από την παροχή ενισχύσεων οι παρακάτω κατηγορίες δαπανών :

- Λειτουργικά έξοδα της επένδυσης
- Αγορά επίπλων και σκευών γραφείου, εκτός αν είναι βασικό τμήμα του παραγωγικού εξοπλισμού της επένδυσης ή μέρος του ξενοδοχειακού εξοπλισμού
- Αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων
- Αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων
- Εισφορά στο εταιρικό κεφάλαιο ακινήτων, μηχανημάτων και λοιπών παγίων στοιχείων
- Ανέγερση ή επέκταση κτιριακών εγκαταστάσεων επί γηπέδου που δεν ανήκει κατά κυριότητα στον φορέα της επένδυσης εκτός εάν αυτό έχει παραχωρηθεί από το Δημόσιο

Προθεσμία και διάρκεια έργου

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων είναι η **1η Ιουλίου 2025**. Ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολών ορίζεται η **10η Σεπτεμβρίου 2025**.

Η υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναπτυξιακών Νόμων στην ηλεκτρονική διεύθυνση (<https://opsan.mindev.gov.gr>).

Η διαδικασία αξιολόγησης και ένταξης των επενδυτικών σχεδίων είναι **συγκριτική**.

Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης υπαγωγής.

Ο φορέας της επένδυσης, οφείλει να έχει υλοποιήσει ποσοστό **τουλάχιστον 10%** του επιλέξιμου π/υ, **εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών** από την δημοσίευση της περίληψης της απόφασης υπαγωγής. Σε αντίθετη περίπτωση η απόφαση υπαγωγής ενδέχεται να ανακληθεί.

